

TILDELINGSBREV 2017

FOR

RIKSANTIKVAREN

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING.....	3
2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR ETATEN	3
3. NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 201	4
3.1 FELLESFØRINGER KMD.....	8
4. BUDSJETT OG FULLMAKTER.....	8
4.1 TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	8
4.2 TILDELING FRA ANDRE KAPITLER OG POSTER	11
4.3 DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER	11
5. RAPPORTERING.....	11
6. MØTEPLAN	12
7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR	12

1. INNLEDNING

Klima- og miljødepartementet viser til [Prop. 1 S \(2016-2017\)](#) og Innst. 9 S (2016-2017), og stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Riksantikvaren.

Tildelingsbrevet gir sammen med Instruks for virksomhets- og økonomistyring, Prop. 1 S og budsjettinnstillingen, rammer, forutsetninger, og krav for Riksantikvaren i 2017.

Tildelingsbrevet og instruksen er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året.

Departementet ønsker å understreke at de nasjonale målene som er presentert i Prop. 1(2016-2017) er politisk fastsatte nasjonale mål, hvor god måloppnåelse avhenger av bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Riksantikvarens egne bidrag til måloppnåelse vil derfor variere, ut i fra hvilke virkemidler og ansvar etaten innehar.

Regjeringen er opptatt av å effektivisere statlig sektor. Departementet vil poengtere at alle virksomheter må gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Etatsstyringsheftet ”Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen” beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR ETATEN

- Ferdigstille prosjektet "Kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen"
- Styrke partnerskapet mellom eiere og det offentlige i fredningsarbeidet ved å bedre rammebetingelsene og forutsigbarhet for private eiere av kulturminner
- By og tettstedfokus: oppfølging av arbeidet med bymiljøstrategi
- Implementeringen av verdensarvpolitikken skal gjennomføres i tråd med prioriteringene i stortingsmeldingen
- Bidra til resultater gjennom regionreformen, herunder følge opp Meld. St. 22 (2015–2016) *Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver innenfor kulturminnefeltet*
- Videreutvikle rollen som fagdirektorat
- Nødvendig oppfølging og utvikling av den samiske kulturminneforvaltningen i lys av pågående prosesser
- Riksantikvaren skal følge opp departementets arbeid med ny innretning og nytt innhold av bevaringsprogrammene

3. NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 201

Kulturminner og kulturmiljø

Nasjonale mål

2.1 Tapet av verneverdige kulturminner skal minimeres

2.2 Et prioritert utvalg automatisk fredede og andre arkeologiske kulturminner skal ha et ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.

2.3 Et representativt utvalg kulturminner og kulturmiljø skal være vedtaksfredet innen 2020

2.4 Fredede bygninger, anlegg og fartøy skal ha et ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020

Prioritering

Kunnskapsløftet: Ytterligere digitalisering av arkiv, tilgjengeliggjøring av data, foto, arkivmateriale m.m for viderebruk, og fortsatt satsning på styrket kulturminnekompetanse i kommunene

Styringsparameter

- Saksarkivene fra de to distriktskontorene som står igjen, skal være ferdig digitalisert i 2017
- Antall politisk vedtatte kulturminneplaner
 - 20 % – (2016)
 - 30 % – (2017)
 - 50 % – (2018)
 - 70 % – (2019)
 - 90 % – (2020)
- Antall kommuner som har knyttet til seg kulturminnefaglig kompetanse

Prioritering

Samisk kulturminneforvaltning: endring av kulturminnelovens flytende 100-årsgrense, oppfølging og ferdigstilling av det samiske registreringsprosjektet, herunder prinsippene for forvaltningsavtalen.

Styringsparameter

- Antall automatisk fredete, samiske bygninger som er lagt inn i Askeladden, fordelt på bevaringstilstand.
- Ferdigstilling og oppfølging av det samiske registreringsprosjektet i 2017
- Ferdigstille forvaltningsplan for automatisk fredete samiske bygninger i samarbeid med Sametinget og KLD innen utgangen av 2017.

Prioritering

Gjennomgå og ferdigstille tilsagn eldre enn tre år

Styringsparameter:

- Ferdigstilte tilsagn eldre enn tre år i 2017

Prioritering

Følge opp handlingsplanen for fredningstrategi mot 2020. Pågående fredningssaker i regionforvaltningen startet før november 2013, skal ferdigstilles for vedtak og oversendes til Riksantikvaren senest 31.august 2017

Styringsparameter:

- Antall gjennomførte fredningssaker, fordelt på kulturminnekategorier og fylker
- Antall restanser av påbegynte fredningssaker etter 2011 fordelt på kulturminnekategorier, fylker og oppstartsår for fredningen
- Antall nye fredningssaker startet opp i 2017, fordelt på kulturminnekategorier og fylker
- Status og resultater i tråd med Fredningsstrategi mot 2020, jf. handlingsplan.

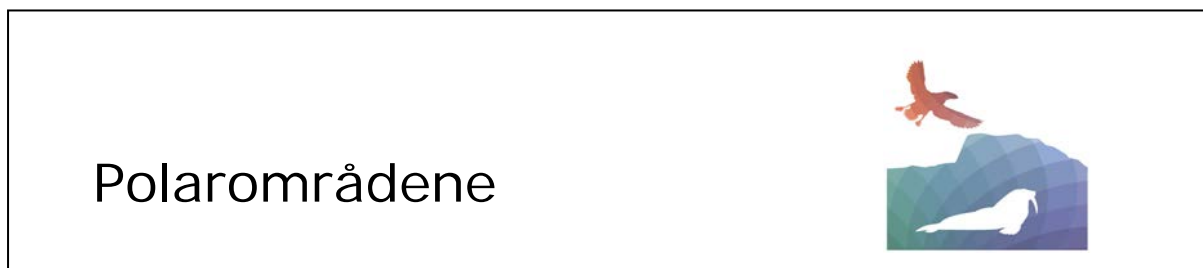
Prioritering

Riksantikvaren skal bistå KLD i i arbeidet med å utrede modeller for beregning av private og offentlige aktørers kostnader knyttet til fremtidige forslag om fredning.

Oppdragsliste 2017 for resultatområde 2 Kulturminner og kulturmiljø

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsfrist
Bistå KLD i arbeidet med overføring av statens eiendommer på Røros til Statsbygg, herunder bla ID-nr, koordinater, i samarbeid med KLD-SB-MIST gi innspill/prioriteringer til antikvariske straks og istandsettingstiltak, gode løsninger ved gjennomføring av myndighetskrav	Fortløpende i 2017 etter bestilling fra KLD
Bistå Miljødirektoratet i arbeid med konsekvensutredninger, herunder gi bidrag til utarbeiding av veiledningsmateriell, mv.	Fortløpende i 2017 etter bestilling fra Miljødirektoratet
Regionreformen: forberede overføring av oppgaver og myndighet fra Riksantikvaren til regionalt nivå	Fortløpende i 2017 etter bestilling fra KLD
Vurdere og foreslå en hensiktsmessig arbeidsdeling innenfor kulturminneforvaltningen i energisaker. Med utgangspunkt i tilsvarende oppdrag nr. 134 til Miljødirektoratet i tildelingsbrevet for 2015 levert i 2016 er det naturlig at Riksantikvaren også vurderer nye rutiner som ivaretar et best mulig beslutningsgrunnlag.	1. april

I samarbeid med Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet levere forslag til nye områder under ordningen med Utvalgte kulturlandskap i jordbruket	15. mai?
RA skal ferdigstille evaluering av fartøyvernsentrene	31. desember
Ferdigstille arbeidet med registreringsstandard for arkeologiske kulturminner	31. desember
Med utgangspunkt i fredningsstrategien skal a) RA foreta en evaluering av vedtatte kulturmiljøfredninger og b) utarbeide forslag til en liste over pågående og mulige fremtidige kulturmiljøfredninger.	a) 31. desember b) 31. desember
Det europeiske kulturarvsåret 2018: dersom det blir besluttet at Norge skal ta del i det europeiske kulturarvsåret 2018 – forberede gjennomføringen av året i samarbeid med Norsk Kulturråd, Nasjonalbiblioteket, Riksarkivet.	Rammebetingelser og nærmere konkretisering av mandat følges opp så snart nødvendige avklaringer foreligger. Eventuelt fortløpende i 2017
Bistå KLD og de øvrige involverte departementene i gjennomføringen av det nordiske formannskapsprosjektet "Attraktive byer"	Oppgaven og tidsfrister konkretiseres gjennom bestilling fra KLD

6.2 De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning

Prioriteringer

Svalbard: Få på plass gode rapporteringsrutiner for Sysselmannens oppfølging av Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023 (handlingsplan, de 5 strategiene og plan for tilsyn og vedlikehold av de prioriterte kulturminnene).

Gjennom tett samarbeid med Sysselmannen på Svalbard - legge bedre til rette for utvikling av reiselivet innenfor Forvaltningsområde 10, særlig Isfjord-området, innenfor rammen av dagens mål i kulturminneplanen for Svalbard, samt regelverk på miljøområdet og innenfor kulturminneforvaltningen.

Ha oppmerksomhet på, og følge opp konsekvensene av klimaendringenes påvirkning på kulturminnene, og sikre økt fokus på kulturminner i MOSJ-samarbeidet.

Inngå samarbeid med Fylkesmannen i Nordland om forvaltning av kulturminner på Jan Mayen. Fremdriftsansvaret ligger hos Fylkesmannen i Nordland.

Oppgaver på tvers av resultatområdene

Oppdragsliste 2017 – Sikkerhet og kontroll

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
Rapporter på status i arbeidet med videreutviklingen av responsmiljø i egen virksomhet	1. juni
Gjennomfør og send inn rapport fra internrevisjon av informasjonssikkerhetssystemet i virksomheten	1. juni
Levere risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.	31. desember
Gjennomfør og send inn rapport fra eksternevisjon av informasjonssikkerhetssystemet i virksomheten	I årsrapporten
Rapporter på fremdriften i arbeidet med å etablere felles IKT-drift i miljøforvaltningen.	Etter avtale med departementet
Rapportere om sikkerhetstilstanden og IKT-sikkerhet etter JDs mal for tilstandsrapport og spørsmål fra departementet.	Etter avtale med departementet

Internasjonalt

Prioritering

Implementering av verdensarvpolitikk: ta aktivt del i relevante deler av det internasjonale programsamarbeidet mellom KLD, IUCN og Iccrom.

Styringsparameter:

- Antall verdensarvsteder med oppdaterte forvaltningsplaner
2017 – 50%
2018 – 75%
2019 – 100%
- To nye verdensarvsentre skal autoriseres i 2017. (Skjer i samarbeid med Miljødirektoratet)

Prioritering

Riksantikvaren har ansvaret for å koordinere samarbeidet med Miljødirektoratet og bistå departementet i arbeidet med norsk kandidering til verdensarvkomiteens valg i 2017.

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	
Ferdigstille arbeidet med å utvikle indikatorer for forvaltningen av verdensarven	1. april
På bakgrunn av departementets kartlegging av den lokale organiseringen av verdensarven, fremme forslag til hvordan arbeidet best kan organiseres og eventuelle endringer i dagens ordning.	Etter avtale med departementet
På grunnlag av Riksantikvarens anbefaling til departementet i brev av 1.7.16 om å igangsette en revisjon av tentativliste, vil departementet vurdere et mulig oppdrag til Riksantikvaren, i samarbeid med Miljødirektoratet, om å fremme et forslag til plan for et slikt arbeid. Arbeidet skal ledes av Riksantikvaren. Et eventuelt oppdrag blir konkretisert i et etterfølgende oppdragsbrev.	
Sikre videreføring (fase 1 og 2) og ferdigstillelse av arbeidet med utviklingen av en basisutstilling for verdensarvsentrene i samarbeid med Norges Verdensarv slik at utstillingen blir klar for de første verdensarvsentrene	Etter avtale med departementet

3.1 Fellesføringer KMD

Riksantikvaren skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av tek-nologi. I årsrapporten skal Riksantikvaren gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringsringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

Riksantikvaren skal ta inn minst én lærling i 2017. RA skal knytte seg til opplæringskontoret OK-stat og bidra til medfinansiering ved at opplæringskontoret beholder om lag en tredjedel av lærlingtilskuddet.

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med [Prop. 1 S \(2016–2017\)](#), og Stortingets vedtak basert på Innst. 9 S (2016–2017). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Alle postene i seriene 01-29 og 50-59 skal i samsvar med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) reduseres med 0,8 pst. Alle virksomheter skal i henhold til reformen gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Det er fortsatt nødvendig med stor oppmerksomhet når det gjelder tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas utbetalinger av tilskudd uten utlysning, annet enn der mottakerne er nevnt spesifikt i Prop. 1 S. Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og etter spesielle regler på investeringsposter) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

Endringer og føringer på poster som er beskrevet i Prop. 1 S (2016-2017), er ikke omtalt i tildelingsbrevet. Nedenfor presenteres derfor kun budsjettføringer ut over det som står i Prop. 1 S (2016-2017).

Utgifter

Følgende beløp tildeles på kap 1429 i 2017

(i 1 000 kr)

(Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2017
1429.01	Driftsutgifter	146 462
1429.21	Spesielle driftsutgifter	51 243
1429.22	Bevaringsoppgaver, <i>kan overføres</i>	24 304
1429.50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 541
1429.60	Kulturminnearbeid i kommunene	2 000
1429.70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	33 564
1429.71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	147 015
1429.72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	56 545
1429.73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra mellomalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	45 952
1429.74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	61 883
1429.75	Tilskudd til fartøyvernsenter, <i>kan overføres</i>	15 757
1429.77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 000
1429.79	Tilskudd til verdensarv, <i>kan overføres</i>	52 036
Sum kapittel 1429		648 302

Inntekter

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap 4429 i 2017

(i 1 000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2017
02	Refusjoner og ymse inntekter	4 388
09	Internasjonale oppdrag	1 243
Sum kapittel 4429		5 631

Fullmakter:

Tilsagnsfullmakt under kap. 1429:

Riksantikvaren gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kapittel/post	Betegnelse	Samlet ramme
1429		
70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	36,0 mill. kroner
71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	30,0 mill. kroner
72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10,0 mill. kroner
73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra mellomalderen og brannsikring	10,0 mill. kroner
74	Tilskudd til fartøyvern	12,0 mill. kroner
79	Tilskudd til verdensarven	10,0 mill. kroner

Merinntektsfullmakter

RA gis fullmakt til å overskride bevilgninger under:	Mot tilsvarende merinntekter under:
Kap 1429 post 01	Kap. 4429 postene 02 og 09

Postomtale:

Post 01 Driftsutgifter

Lønnskompensasjon i forbindelse med lønnsoppgjør utgjør 2,567 mill. kroner. Bevilgningen er i 2017 redusert med 1,037 mill. kroner i forbindelse med ABE-reformen.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er bevilget 4 mill. kroner til Kunnskapsløftet med 2 års varighet. Bevilgningen er i 2017 redusert med 0,32 mill. kroner i forbindelse med ABE-reformen

Post 22 Bevaringsoppgaver

Bevilgningen er i 2017 redusert med 0,196 mill. kroner i forbindelse med ABE-reformen

Post 60 Kulturminnearbeid i kommunene.

2 mill. kroner skal benyttets til arbeid med et bygningsvernsenter i samarbeid med Fortidsminneforeningen og Oslo kommune, jr. Innst. 9 S (2016–2017).

Post 70 Automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner

5,4 mill. kroner skal benyttes til sluttfinansiering av Kongsgårdprosjektet Avaldsnes.

Post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap

2,2 mill. kroner er øremerket sikring og istandsetting av samiske bygninger, jf. Prop.1 S.

Post 74 Tilskudd til fartøyvern

Det skal utbetales et grunntilskudd til Norsk Forening for Fartøyvern over denne posten, etter søknad fra foreningen, jf. Prop 1S.

Post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet

Inntil 0,5 mill. kroner øremerkes Tycho Brahe Solobervatoriet til utvikling av undervisningsopplegg, reiselivirksomhet og næringsformål. Midler til formålet er et spleiselag med Oppland fylkeskommune, Lunner kommune og Lunner almenning, jf. Innst. 9 S (2016–2017).

Post 79 Tilskudd til verdensarv

Inntil 5 mill. kroner øremerkes til å sikre videreføring (fase 1 og 2) og ferdigstilling av arbeidet med utviklingen av en basisutstilling for verdensarvsentrene.

4.2 Tildeling fra andre kapitler og poster

Klima- og forurensningsdirektoratet kan i tillegg disponere midler over følgende kapitler:

		(i 1000 kr)
Kapittel/post	Betegnelse	Fullmakt for 2017 til å belaste med inntil:
1410.21	Miljøovervåking og miljødata	6 866

Når det gjelder prosjektsamarbeid under Den norsk-russiske miljøvernkommissjonen er beløp ikke fastsatt. KLD har intensjon om å videreføre støtten på om lag samme nivå som i 2016. Nærmere omtale om beløp og bruk av midlene vil bli avtalt i senere brev.

4.3 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Riksantikvaren delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

5. RAPPORTERING

Etatene rapporterer resultater og årsregnskap i foreløpig og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember 2017. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Frister for rapporteringer for 2017 er:

Avviksrapportering 15. mai 2017

Foreløpig årsrapport 15. september 2017

Endelig årsregnskap 3. februar 2018

Endelig årsrapport 15. mars 2018

Årsrapporten skal publiseres på departementets og virksomhetens hjemmesider innen 1. mai.

6. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype
6.april	Halvårsmøte
Juni?	Etatslederkonferanse
8.juni	Kontaktmøte
12.oktober	Halvårsmøte
Oktober?	Etatslederkonferanse
23.november	Kontaktmøte

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen

INSTRUKS FOR VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I RIKSANTIKVAREN

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 1. januar 2017

Oslo 20.12.2016

departementsråd

1. Formål

Denne instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Instruksen beskriver samfunnsoppdrag, myndighet og ansvar, samt administrative krav til Riksantikvaren. Økonomiforvaltningen skal følge "Reglement for økonomistyring i staten" og Finansdepartementets bestemmelser om økonomistyring i staten med de tilføyelser og presiseringer som fremgår av denne instruksen. Riksantikvaren skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser. Instruksen er et supplement til økonomiregelverket, og må ses i sammenheng med de årlige tildelingsbrevene og styringsdialogen for øvrig.

2. Riksantikvarens myndighets- og ansvarsområde

Riksantikvaren er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet.

Riksantikvaren skal arbeide for å oppnå de klima- og miljøpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop. 1 S. Riksantikvaren har et særlig ansvar for å nå klima- og miljømålene på de områdene Riksantikvaren har myndighet og juridiske virkemidler.

Riksantikvaren skal gjennom analyser, utredninger, rådgivning, resultatoppfølging og kommunikasjon/formidling bidra til å nå miljømålene også på de øvrige områdene. De spesifikke mål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag som Riksantikvaren skal gjennomføre det enkelte år blir gitt i de årlige tildelingsbrev.

2.1. Riksantikvarens rolle og hovedfunksjoner

Riksantikvaren er departementets gjennomføringsorgan innenfor kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske innholdet i landskap. For å medvirke til å nå de nasjonale klima- og miljømålene og ivareta sitt samfunnsoppdrag skal Riksantikvaren utøve følgende funksjoner:

- Gi Klima- og miljødepartementet faglige innspill i arbeidet med politikk- og regelverksutvikling, herunder å gjennomføre utredninger og analyser, samt gi råd om tiltak og virkemidler for å sikre måloppnåelse på kulturminneområdet.

- Legge til rette for verdiskaping og bærekraftig bruk av kulturminner, kulturmiljøer og det kulturhistoriske innholdet i landskapet. Slike hensyn skal vektlegges, ved tildeling av tilskudd til andre formål i den grad det støtter opp under formålet med tilskuddspostene. Verdiskapingsperspektivet og erfaringene fra verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet de siste ti årene skal videreføres gjennom Riksantikvarens generelle forvaltnings- og utviklingsarbeid.

- Arbeide etter og videreutvikle strategiene på viktige innsatsområder, for eksempel arkeologi, fartøyvern og fredning. Strategiene skal være tydelige på prioriteringer, og skal fungere som viktige verktøy for å nå de nasjonale målene.

-Være pådriver/rådgiver for bruk av kulturminner og kulturmiljø som ressurser i by- og tettstedsutvikling for å skape levende bymiljøer og kvalitet i omgivelsene.

-Ha koordineringsansvar for oppfølgingen av verdensarvkonvensjonen på direktoratsnivå.

2.2. Myndighetsutøvelse

- Riksantikvaren skal følge relevant regelverk for etatens ansvarsområder innenfor kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske innholdet i landskapet.

- Riksantikvaren skal utøve myndighet innenfor regelverket som er delegert etter kulturminneloven med forskrift (ansvarsforskriften).

- Riksantikvaren skal legge både faglige og samfunnsmessige hensyn til grunn for sine avgjørelser.

- Riksantikvaren skal utøve sin rolle som sektormyndighet i henhold til plan og bygningsloven, energiloven og andre relevante særlover på en tydelig og forutsigbar måte.

- Riksantikvaren skal legge vekt på kvalitet og effektivitet i sin saksbehandling.

- Bevaringsprogrammene er et viktig verktøy i arbeidet med å nå de nasjonale målene, og strategisk og målrettet bruk av virkemidlene knyttet til de enkelte programmene skal derfor tillegges stor vekt i det løpende arbeidet.

- Ved tildeling av tilskudd til kulturminner som er offentlige eller allment tilgjengelige, skal prinsippet om universell utforming inkluderes i kriterier for støtte så langt hensynet til kulturminnet tillater det.

-Ved tildeling av tilskudd til fartøy, skal Riksantikvaren prioritere fartøy som har en tilstandsvurdering, og stille vilkår om kvalifisert håndverkskompetanse.

2.3. Faglig rådgiver og iverksetter

Riksantikvaren skal:

- Gi departementet vurderinger av hvordan tilstanden på kulturminner og kulturmiljø utvikler seg i forhold til nasjonale miljømål, og melde fra hvor det er grunn til å tro at målene ikke nås og herunder foreslå nødvendige tiltak.

- Gi råd om bevaring og forvaltning av kulturminnene. Særlig vektlegge utfordringer knyttet til klimaendringene.
- Samarbeide med NIKU om å definere forvaltningens kunnskapsbehov.
- Gi Klima- og miljødepartementet faglige innspill til utvikling av FoU-politikken på kulturminnefeltet samt bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning. Oppfølging av relevante programmer i Forskningsrådet og arbeidet med utvikling av strategiske instituttsatsinger (SISer) ved miljøinstituttene skal særlig vektlegges.
- Gi Klima- og miljødepartementet faglige innspill og råd i utvikling av MOV-arbeidet.
- Være faglig rådgiver for Norsk Polarinstitutt når det gjelder kulturminner i Antarktis.
- Gi faglige råd til departementet i utviklingsarbeid for ivaretagelse av klima- og miljøhensyn etter plan- og bygningsloven, energiloven, innsigelsessaker og innvendingssaker til kommunale og regionale planer.
- Levere innspill til regionale planer for vannforvaltning, vind- og vannkraft der Miljødirektoratet har et førstelinjeansvar.
- Ha oversikt over utvikling av miljøtilstanden på egne ansvarsområder, og effekten av faktorer som påvirker miljøtilstanden.
- Riksantikvaren skal bidra med nødvendig kartlegging og kvalitetssikring av data, samt sikre god samordning av kartleggingsaktiviteter og distribusjon av miljø- og kartdata.
- Bidra til at natur- og kulturarvsdimensjonen i pilegrimsarbeidet videreføres som forutsatt etter overføringen av Nasjonalt pilegrimssenter til Nidaros domkirkes restaureringsarbeider og KUD.

Etatene i miljøforvaltningen har et felles ansvar for å samordne innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av miljødata og miljøinformasjon i henhold til de tidsfrister som er satt for bruken av data (bl.a. miljøstatus.no, Norge digitalt, konvensjoner osv). Riksantikvaren skal delta i faglige nettverk, prosesser og fora og skal slutte opp om arbeidet med fellesløsninger for miljødata og legge dette til grunn for egne fagsystemer der det er relevant. Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata i miljøforvaltningen, og vil ta de nødvendige initiativ.

2.4. Faglig styring og veiledning av regionalt og kommunalt nivå

Riksantikvaren har veilednings- og informasjonsplikt, og et overordnet kulturminnefaglig ansvar overfor kommunene, fylkeskommunene, Sametinget, Sysselmannen på Svalbard og forvaltningsmuseene.

Riksantikvaren skal bidra til kompetanseoppbygging gjennom informasjons- og opplysningsarbeid til fylkeskommunene, kommunene og statlige myndigheter. Riksantikvaren skal også være pådriver for kommunenes arbeid med kulturminneplaner.

2.5. Kunnskapsutvikling og formidling

Riksantikvaren skal legge vekt på kompetanse- og kunnskapsheving innen tradisjonshåndverk, ved særlig å legge vekt på etter- og videreutdanning i håndverk og i arbeidet med Bygg og Bevar og i oppfølging av de tre nasjonale fartøyvernsentrene. Riksantikvaren skal videreføre arbeidet med kunnskapsheving innenfor klima og energi, herunder klimatilpasning. Det gjelder både kunnskap og kompetanse om klimabelastninger på eksisterende kulturminner, kunnskap om hvordan bevaring av kulturminneverdiene kan forenes med miljøhensyn og energisparetiltak i eksisterende bygningsmasse samt kunnskap om verdi og betydning av kulturminner og kulturmiljøer i utvikling av byer og tettsteder. I dette ligger også å bidra inn mot utviklingen av plan- og bygningsloven slik at de ressursene eksisterende bygg og bygningsmiljøer representerer, blir utnyttet parallelt med at de kulturhistoriske verdiene blir tatt vare på.

2.6. Internasjonalt klima- og miljøarbeid

Riksantikvaren skal:

- Følge opp Unescos verdensarvkonvensjon nasjonalt og internasjonalt, herunder autorisasjonsordning og tilskuddsmidler for verdensarvsentre (Miljødirektoratet har hovedansvar), gjennomføre årlige koordinatormøter i samarbeid med Miljødirektoratet, pågående nominasjoner til Unescos verdensarvliste og listeføring på tentativ liste samt følge opp forvaltningen av de norske verdensarvområdene.
- Delta i relevante deler av det etablerte programsamarbeidet mellom KLD, IUCN og Iccrom – "World Heritage Leadership" samt opprettholde det tradisjonsrike internasjonale kurset i konservering av tre (ICWCT) – begge eksempler på internasjonalt samarbeid hvor KLD vil etterstrebe målrettet norsk innsats i oppfølgingen av verdensarvkonvensjonen med vekt på kapasitetsbygging.
- Følge opp Haagkonvensjonen nasjonalt og internasjonalt, herunder følge opp arbeidet med implementering av konvensjonen mot andre sektorer.
- Delta i internasjonalt samarbeid på globalt, europeisk og nordisk nivå, herunder Unesco, Iccrom, Europarådet, EU/EØS og Nordisk Ministerråd.
- Bidra til forhandlingene om neste periode med EØS-midler og vareta rollen som program- og prosjektpartner under EØS-midlene.
- Lede og bidra til gjennomføring av prosjektene for kulturminnevern i gjeldende arbeidsprogram for det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet.
- Følge opp samarbeidet med Utenriksdepartementet om kulturminnetiltak i Antarktis.

2.7. Andre ansvarsområder og langsiktige oppgaver

Administrasjon

- Systematisk utvikle og vedlikeholde beredskapsplanverk på grunnlag av risiko og sårbarhet, Nasjonalt risikobilde, og erfaring fra øvelser og hendelser – herunder være forberedt på å håndtere bortfall av egne lokaler, strøm og IKT.
- Vurdere og iverksette forebyggende beredskapsmessige tiltak som avbøter manglende robusthet i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner som er nødvendig for å opprettholde samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trygghetsfølelse.
- Ivareta de grunnleggende prinsippene for arbeidet med samfunnssikkerhet, henholdsvis ansvarsprinsippet, likhetsprinsippet, nærhetsprinsippet og samvirkeprinsippet.
- Utarbeide en helhetlig plan for øvelsesvirksomheten. Delta i eller arrangere to øvelser årlig med utgangspunkt i vurderinger av risiko, sårbarhet eller hendelsesutfordringer.
- Autorisasjon for behandling av skjermingsverdig informasjon er gitt opp til HEMMELIG, som medfører plikt til å utøve forebyggende sikkerhet i henhold til bestemmelsene gitt i sikkerhetsloven med forskrifter.
- Varsle sikkerhetsleder i Klima- og miljødepartementet og rapportere til Nasjonal sikkerhetsmyndighet om sikkerhetstruende hendelser.

- Øvelser og hendelser skal evalueres og følges opp gjennom en egnet tiltaksplan. Alle punkter i tiltaksplanen skal følges opp og effekten skal vurderes, før utkwittering kan skje gjennom en ledelsesforankret vurdering. Resultater av oppfølgingen etter større øvelser og hendelser skal oversendes departementet.

- Følge opp IKT-strategien og rapportere på avvik.

Natur- og kulturarv, landskap og friluftsliv

Arbeidet med kulturminner, kulturmiljø og landskap berører flere departement, samfunnssektorer og aktører, både nasjonalt og internasjonalt. Riksantikvaren skal legge vekt på å videreføre gode, eksisterende samarbeidsfora og gjerne også ta initiativ til å etablere nye samarbeidsrelasjoner der det er relevant for utviklingen av arbeidsområdet.

-Videreføre arbeidet med register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA).

-Samarbeidet mellom Miljødirektoratet og Riksantikvaren i krysningpunktene kulturarv og naturmangfold, landskap og friluftsliv skal videreutvikles, både for å utveksle erfaringer, for å nyttiggjøre seg av hverandres kompetanse, og se natur og kultur i sammenheng og som grunnlag for en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Riksantikvaren skal bidra med kunnskap og innspill til videreutvikling av landbrukets miljøvirkemidler og andre landbruksrelaterte aktiviteter som kan påvirke tilstand og informasjon om kulturminner og kulturlandskap de årlige jordbruksforhandlingene.

3. Fullmakter

3.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Riksantikvaren i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes Klima- og miljødepartementet.

3.2. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser om utbetaling i fremtidige budsjettår

Riksantikvaren kan ha utestående bestillinger og tilsagn om tilskudd ved utgangen av et år dersom særskilt bestillings- eller tilsagnsfullmakt for vedkommende budsjettpost er tildelt fra Klima- og miljødepartementet. Utestående bestillinger og tilsagn skal ikke overstige fullmakten med tillegg av eventuelle beløp som er overført til neste budsjettår under den aktuelle budsjettposten.

Utbetalinger som forutsettes foretatt i framtidige budsjettår, må dekkes innenfor den til enhver tid gjeldende tildeling på den aktuelle posten. Tilsagn om tilskudd skal normalt ikke gis for lengre tid enn tre år, dvs. bevilgningsåret pluss to år til. Den sentrale økonomienheten skal ha en samlet oversikt som til enhver tid viser alle utestående bestillinger og tilsagn.

Bestillings- og tilsagnsfullmakter gjelder kun for ett år. Utestående bestillinger og tilsagn som forventes utbetalt i senere budsjettår, må dekkes innenfor nye fullmakter for det aktuelle året. Forslag om slike fullmakter fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

3.3. Myndighet til å avgjøre erstatning til tilsatte ved skade på eller tap av private eiendeler

Med hjemmel i pkt. 4 i kgl. res. av 10. juni 1983 delegerer Klima- og miljødepartementet myndighet til Riksantikvaren å avgjøre erstatning til tilsatte ved evt. skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Det vises til brev av 4. mai 2015 for fullstendig(e) redegjørelse og forutsetninger.

4. Styringsdialog og rapportering

Styringsdialogen mellom departementet og Riksantikvaren skal gjennomføres i samsvar med "Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen", og i henhold til "Reglementet" og "Bestemmelsene". Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet. Styringsdialogen skal dokumenteres.

5. Virksomhetens regnskapsprinsipp

Riksantikvaren skal føre regnskapet etter kontantprinsippet.

6. Virksomhetsledelsen

Direktøren er virksomhetsleder for Riksantikvaren og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til Riksantikvarens virksomhet. Direktøren har ansvar for at Riksantikvarens økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet, Reglementet og denne instruksen.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i særskilt instruks som skal foreligge samtidig med opprettelsen. Departementet skal ha kopi av instruksene.

6.1. Miljøledelsessystem

Direktoratet skal ha et miljøledelsessystem. Som del av dette skal Riksantikvaren vurderer klima- og miljømessige konsekvenser av anskaffelser og livsløpskostnader i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

